

Skipulagslýsing

**Breyting á Aðalskipulagi Dalvíkurbyggðar 2008-2020
Efnisnáma í landi Grundar**

Nóvember 2023

Efnisyfirlit

1	Yfirlit	2
1.1	Skipulagslýsing	2
2	Viðfangsefni	2
2.1	Breyting á aðalskipulagi	2
2.2	Framkvæmdarplan um efnistöku við Svarfaðardalsá	4
3	Forsendur	5
3.1	Stefna sveitarstjórnar	5
3.2	Staðhættir	6
3.3	Tengsl við aðrar áætlanir	6
4	Áhrifamat, umhverfismat áætlunar	6
5	Skipulagsferli, kynning og samráð	7
5.1	Verkáfangar.....	7
5.2	Tímaáætlun	7
5.3	Umsagnaraðilar.....	8
5.4	Ábendingar og athugasemdir vegna lýsingar.....	9

Dalvíkurbyggð

Ráðhúsi

620 Dalvík

Kt: 620598-2089

<https://www.dalvikurbyggd.is>

Sími: 460 4900

TEIKNA - teiknistofa arkitekta

Kaupangi v/Mýrarveg

600 Akureyri

www.teikna.is

arni@teikna.is

Sími: 461 5508

1 YFIRLIT

Í skipulagslýsingu þessari er gerð grein fyrir fyrirhugaðri breytingu á aðalskipulagi Dalvíkurbyggðar 2008-2020 áður en gengið verður frá breytingartillögu til kynningar og auglýsingar. Lýsingin er sett fram og kynnt í upphafi verks í samræmi við 30. og 36. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 til þess að almenningur, umsagnaraðilar og hagsmunaaðilar fái upplýsingar um fyrirhugaða skipulagsvinnu og geti sett fram sjónarmið, athugasemdir og ábendingar sem að gagni gætu komið við gerð skipulagstillögu.

Fyrir liggur umsókn til sveitarstjórnar Dalvíkurbyggðar dags. 5. maí 2023 um framkvæmdaleyfi fyrir efnistöku úr Svarfaðardalsá í landi Grundar. Sveitarstjórn samþykkti á fundi sínum 23. júní 2023 að undirbúa breytingu á aðalskipulagi með framlagningu og kynningu skipulagslýsingar þar sem gerð yrði grein fyrir fyrirhugaðri framkvæmd.

1.1 SKIPULAGSLÝSING

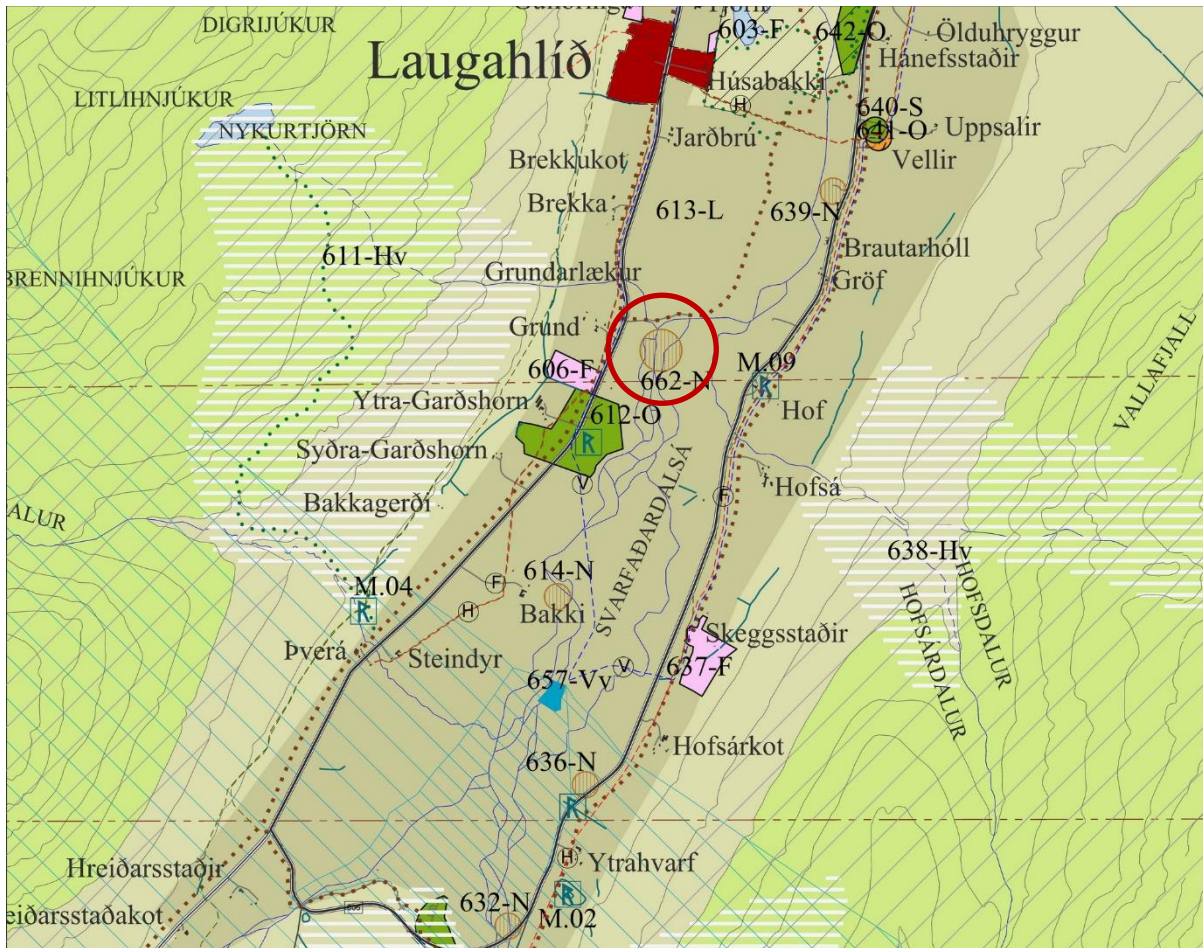
Í lýsingu er gerð grein fyrir helstu forsendum, fyrirliggjandi stefnu, áformuðum breytingum og fyrirhuguðu skipulagsferli. Leitað verður umsagnar um lýsinguna hjá Skipulagsstofnun og öðrum umsagnaraðilum.

2 VIÐFANGSEFNI

2.1 BREYTING Á AÐALSKIPULAGI

Fyrirhuguð breyting á aðalskipulagi felst í því að skilgreina heimild fyrir efnistöku í Svarfaðardalsá í landi Grundar, sem er forsenda framkvæmdaleyfis. Fyrirhuguð efnistaka er um 20.000 m³ á um 3,1 ha í farvegi árinna. Efnistökusvæði 2,5 ha eða stærra og/eða 50.000 m³ eða stærra eru tilkynningarskyld til Skipulagsstofnunar sem úrskurðar um það hvort meta þurfi umhverfisáhrif þeirra. Fyrirhuguð náma er tilkynningarskyld til Skipulagsstofnunar þar sem flatarmál hennar er meira en 2,5 ha.

Fyrirhuguð breyting verður sett fram á breytingablaði aðalskipulags þar sem sýnt verður gildandi skipulag og breytingartillaga. Náman mun frá landnotkunarnúmer og ákvæði um hana, efnismagn og sérákvæði ef einhver verða, verða sett í töflu í kafla 4.12 í greinargerð aðalskipulagsins.

1. mynd. Aðalsskipulag Dalvíkurbyggðar 2008-2020. Drög að breyttu skipulagi. Fyrirhugað efnistökusvæði merkt með rauðum hring.

LANDNOTKUN	SAMGÖNGUKERFI	TAKMÖRKUN Á LANDNOTKUN
<ul style="list-style-type: none"> ■ Þéttbýli, þéttbýlismörk ■ Íbúðarsvæði S Svæði fyrir þjónustustofnanir M Svæði fyrir þjónustustofnanir V Verslunar- og þjónustusvæði A Athafnasvæði I Iðnaðarsvæði H Hafnasvæði L1 Landbúnaðarsvæði L1 L2 Landbúnaðarsvæði L2 L Landbúnaðarsvæði, sérákvæði F Fristundabyggð O Opn svæði til sérstakra nota AF Afþreyingar- og ferðamannasvæði Íþ Íþróttasvæði Ó Byggð svæði Blönduð landnotkun ○ Efnistökusvæði ○ Merking landnotkunarreita ▨ Landfyllingar 	<ul style="list-style-type: none"> — Stofnbraut — Stofnbraut, jarðgöng — Tengivegur / tengibraut — Aðrir vegir / safngata ⋯ Aðal göngu- og hjólastígar ⋯ Megin útivistarstígar ⋯ Reiðleið STOFNLAGNIR VEITUKERFA ⊖ Rafveita, loftlína ⊘ Rafveita, flutningslína, helgunarsvæði ⊘ Rafveita, jarðstrengur ⊘ Hitaveita ⊘ Vatnsveita ⊘ Ljósleiðari ⊘ Fráveita, útrás GRUNNKORT Sveitarfélagsupprættir: Landmælingar Íslands, af kortablöðum 1: msk. 1:50.000 Þéttbýlisupprættir: Hæðarlínur: Loftmyndir ehf. Önnur grunnkort: Verktæðistofa Norðurlands 	<ul style="list-style-type: none"> ⊘ Hverfisverndarsvæði ⊘ Náttúruverndarsvæði: Fólkvangur, friðland ⊘ Svæði á Náttúruminjasvæði Vatnsverndarsvæði ⊘ Brunnsvæði ⊘ Grannsvæði ⊘ Fjarsvæði M R Formninjar M M Formninjar, minjasvæði — Formninjar, Sveitarlangur ⊘ Lárétt hönnunarhröðun í jarðskjálftum

2.2 FRAMKVÆMDARPLAN UM EFNISTÖKU VIÐ SVARFAÐARDALSÁ

Byggt á fylgigögnum með umsókn um framkvæmdaleyfi:

Efnisnám í landi Grundar tengist efnisnámi í landi Bakka ofar í ánni. Sú efnistaka er á efnistökusvæði 514-N, sem skilgreint er í gildandi aðalskipulagi og er ekki viðfangsefni þessarar aðalskipulagsbreytingar.

Fyrir liggur *Framkvæmdarplan um efnistöku við Svarfaðardalsá*, unnin af Fiskirannsóknnum ehf., dags. 11.4.2023.

Útdráttur úr framkvæmdarplani dags. 11.4.2023:

Sótt er um 57.000 m³ efnistöku við Svarfaðardalsá í Svarfaðardal til næstu fimm ára. Annars vegar, er um að ræða 71.800 m² svæði í landi Bakka þar sem ráðgert er að taka um 37.000 m³ af mól úr malareyrum, ofan og neðan við svokallað Réttarnef. Hinsvegar, tvö svæði í landi Grundar, samtals um 31.000 m², þar sem áætlað er að taka um 20.000 m³. Miðast er við að dýpt í malartekju sé frá 0.5 - 1.0 m. Megin markmið þessara framkvæmda í Svarfaðardalsá er að minnka álagið á vatnsleiðslu, sem liggur undir ána í landi Bakka, og á þá varnargarða sem verja hana. Einnig að draga sem mest úr landbroti aðliggjandi svæða.

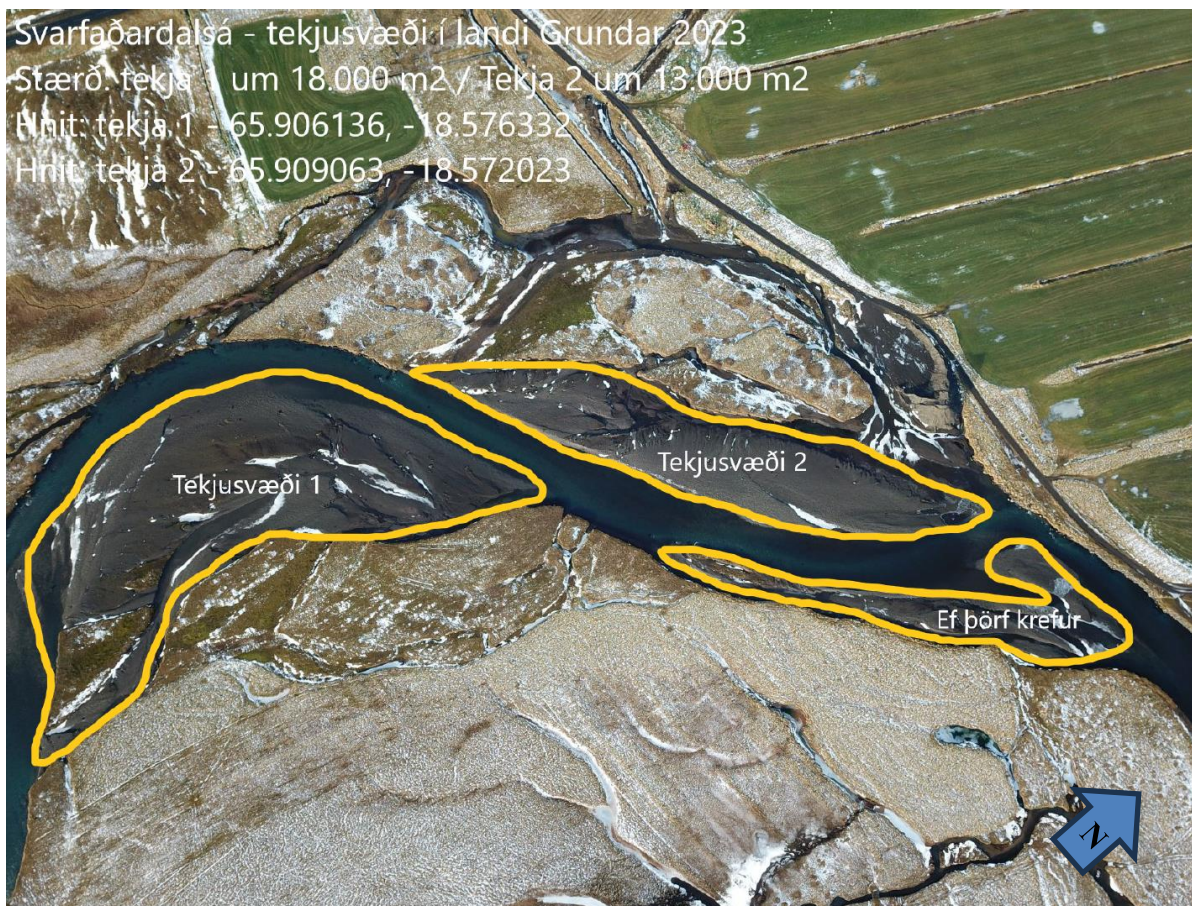
Í landi Grundar er gert ráð fyrir allt að 20.000 m³ malartekju úr tveimur malareyrum. Það gerir 4000 m³ árlega. Ekki verður átt við eyrina neðst á svæðinu nema að brýnni þörf (mynd 2). Framkvæmdinni verður hagað þannig að meginfarvegur árinna mun breikka töluvert og myndaðar kvíslar þannig að áin renni ekki í einum stokki. Mun þetta draga úr ágangi og ham árinna, sérstaklega í vorleysingum og mun það draga úr landbroti og flóðum um aðliggjandi svæði.

Fiskirannsóknir á framkvæmdatíma:

Sérfræðingur fylgist með áhrifum framkvæmdar á framkvæmdartíma. Fylgst verður með vísitölu seiða og veiðitölum. Nánar er greint frá þessu í umsögn sérfræðings um framkvæmdina.

Mótvægisáðgerðir og frágangur:

Rask á farvegi árinna er eingöngu utan veiðitíma ár hvert eða frá 15. október til 30. mars. Efnistakan sjálf getur svo farið fram utan þess tíma en þá ekki í farvegi árinna. Leitast verður við að tryggja rennsli um kvíslar og farvegi árinna, þar sem hún er færð til eða efnistaka á sér stað. Jafnframt verður tryggð að á lengri köflum verður hvergi skilið við ána í stokki eða beinum þröngum farvegi. Heldur verður skilið við farveg árinna þar sem framkvæmdir eiga stað, að þeir verði a.m.k. jafnbreiðir og hlykkjóttir og þeir voru fyrir framkvæmd. Markmiðið er að farvegurinn verði áfram eðlilegur og fjölbreyttur með búsvæðum fyrir seiði, stoppistöðum fyrir göngufisk og hrygningarstöðum.

2. mynd. Fyrirhuguð efnisnáma afmörkuð á loftmynd. Mynd úr umsókn.

3 FORSENDUR

3.1 STEFNA SVEITARSTJÓRNAR

Stefna sveitarstjórnar er sett fram í Aðalskipulagi Dalvíkurbyggðar 2008-2020. Í kafla **4.12 Efnistökusvæði** segir:

Í aðalskipulagi er gerð grein fyrir þeim svæðum þar sem fram fer og fyrirhuguð er efnistaka s.s. malarnám, sandnám og grjótnám. Listinn byggist á gögnum frá Vegagerðinni. Öll efnistaka er háð framkvæmdaleyfi sveitarstjórnar og samþykkt heilbrigðisnefndar Norðurlands eystra svo og ákvæðum skipulags- og byggingarlaga og VI. kafla laga um náttúruvernd.

Ekki liggur fyrir framkvæmdaleyfi fyrir allar námur sem merktar eru á aðalskipulagsuppdrætti. Veitt hafa verið tímabundin framkvæmdaleyfi fyrir efnistöku í ám. Efnistökusvæði í árfarvegum geta að vissu marki talist endurnýjanleg auðlind. Við efnistöku úr árfarvegum skal þess gætt að hafa sem minnst áhrif á lífríki ána. Taka ber mið af væntanlegum rannsóknarniðurstöðum þar að lútandi við gerð áætlana um slíka efnistöku. Leita skal umsagnar Veidimálastofnunar áður en áformað er að taka efni úr ám.

Námurétthöfum er skylt að vinna áætlanir um efnistökusvæði þar sem m.a. er gerð grein fyrir áætluðu efnismagni, vinnslutíma og frágangi að efnisnámi loknu og sækja um framkvæmdaleyfi til sveitarstjórnar fyrir notkun þeirra sbr. 27. gr. skipulags- og byggingarlaga nr. 73/1997 og laga nr. 44/1999, gr. 47 og 48 um náttúruvernd. Eftir 1. júlí 2008 varð óheimilt að nýta gamlar efnisnámur án framkvæmdaleyfis óháð stærð þeirra. Leita skal umsagnar Umhverfisstofnunar og Umhverfisráðs Dalvíkurbyggðar og afla starfsleyfis hjá heilbrigðis-

eftirliti Norðurlands eystra áður en framkvæmdaleyfi er veitt. Gerð er krafa um góða umgengni, skipuleg vinnubrögð og snyrtilegan frágang að lokinni vinnslu.

Ekki er almenn heimild til þess að opna nýjar námur án afmörkunar í aðalskipulagi.

3.2 STAÐHÆTTIR

3.2.1 MENNINGARMINJAR

Fyrir liggur *Fornleifaskráning í Eyjafirði XVII: Fornleifar á Upsaströnd, Dalvíkurlandi og vestanverðum Svarfaðardal inn að Klaufabrekku* (Adolf Friðriksson o.fl. Fornleifastofnun Íslands 1999).

Samkvæmt fyrirbyggjandi fornleifaskrá eru engir minjastaðir þekktir á fyrirhuguðum efnistökusvæðum í Svarfaðardalsá enda um að ræða árfarveg og áreyrar. Um 230 m eru frá árbökkum að næstu skráðu minjastöðum. Haft verður samráð við minjavörð á Norðurlandi eystra áður en framkvæmdaleyfi verður veitt.

3.2.2 NÁTTÚRUVERNÐ

Fyrirhuguð náma er ekki á náttúruverndarsvæði eða að svæði með vistkerfi eða náttúrufyrirbrigðum, sem njóta sérstakrar verndar skv. lögum um náttúruvernd.

3.2.3 LÍFRÍKI ÁRINNAR, TÍMASETNING FRAMKVÆMDA

Heppilegasti tími til framkvæmda við ána er veturinn (des.- mars). Næst skásti tími ársins til framkvæmda er vor (apríl-júní). Sumar og haust (júlí-nóvember) eru mjög óheppileg til framkvæmda. Tímasetning framkvæmda verður hluti framkvæmdaleyfis. Hvílir sú ábyrgð á framkvæmdaraðila að vanda til verks og skilja við tekjussvæðin í ásættanlegu ásigkomulagi, með tilliti til lífríkis og umhverfis.

3.3 TENGL VIÐ AÐRAR ÁÆTLANIR

Breytingin á hvorki við viðfangsefni Svæðisskipulags Eyjafjarðar 2012-2024 né aðalskipulags aðliggjandi sveitarfélaga, Fjallabyggðar, Sveitarfélagsins Skagafjarðar og Hörgársveitar.

Fyrirhuguð framkvæmd snertir ekki stefnumörkun Landsskipulagsstefnu 2015-2026. Efnistökusvæði í árfarvegum geta að vissu marki talist endurnýjanleg auðlind þar sem framburður árinna getur með tímanum fyllt í efnistökusvæðið. Að því leyti gæti staðsetning efnistökusvæðisins fallið að meginsjónarmiðum stefnunnar.

4 ÁHRIFAMAT, UMHVERFISMAT ÁÆTLUNAR

Öll skipulagsgerð fellur undir lög um umhverfismat áætlana og framkvæmda nr. 111/2021. Við gerð breytingartillögu aðalskipulags verður unnin umhverfismatsskýrsla þar sem gerð verður grein fyrir líklegum áhrifum skipulagsins á umhverfið eftir því sem við á.

Í umhverfismatsskýrslu áætlunar skal a.m.k. koma fram:

- yfirlit yfir efni viðkomandi áætlunar og tengsl hennar við aðra áætlanagerð,
- lýsing og mat á líklegum umhverfisáhrifum af framkvæmd áætlunarinnar þar sem lagt er mat á vægi umhverfisáhrifa út frá skilgreindum viðmiðum,
- lýsing og mat raunhæfra valkosta við áætlunina, að teknu tilliti til markmiða með gerð áætlunarinnar og landfræðilegs umfangs hennar, þ.m.t. núllkosts,
- lýsingu á fyrirhuguðum mótvægisáðgerðum og vöktun, eftir því sem við á,
- samantekt á skýru og auðskiljanlegu máli á upplýsingum í a-d-lið,

f) nánari upplýsingar sem tilgreindar eru í reglugerð um efni umhverfismatskýrslu.

Gerð verður grein fyrir umhverfismati skipulagsins í greinargerð skipulagbreytingarinnar í samræmi við umfang og tilefni.

5 SKIPULAGSFERLI, KYNNING OG SAMRÁÐ

Fyrirhuguð breyting á aðalskipulagi verður sett fram á breytingarblaði þar sem gerð verður nánari grein fyrir breytingum á skipulagsupprætti og skipulagsákvæðum, helstu forsendum og umhverfisáhrifum breytingarinnar eftir því sem við á. Breytingatillaga verður auglýst í samræmi við ákvæði skipulagslaga með a.m.k. 6 vikna athugasemdafresti.

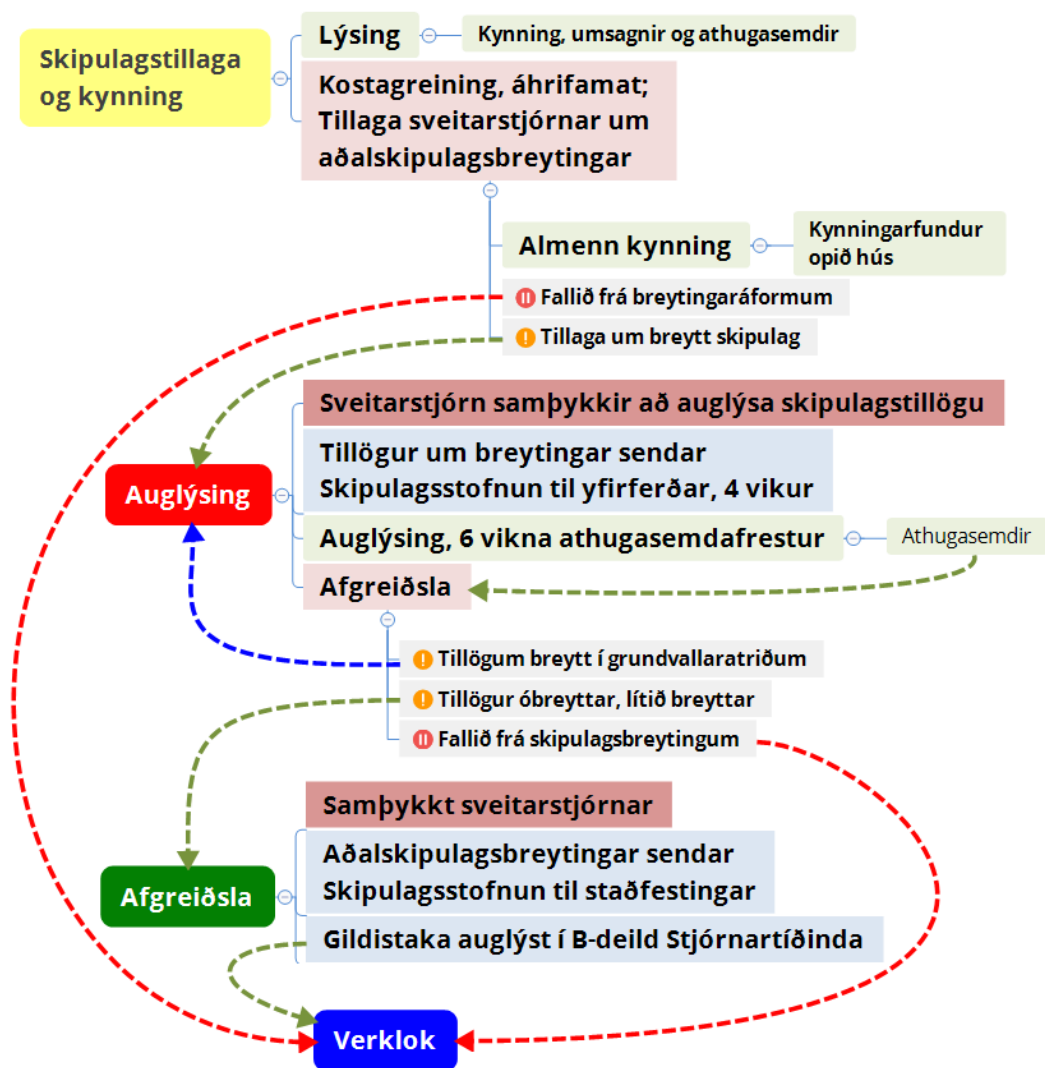
Í efnistökuáætlun verður m.a. gerð grein fyrir tilhögun efnisnámsins, tímaáætlun, vinnslutíma og frágangi á verk tíma og við verklok.

5.1 VERKÁFANGAR

- Lýsing aðalskipulagsbreytingar
 - Auglýsing og kynning
 - Lýsing send umsagnaraðilum
- Drög að breytingu á aðalskipulagi svæðisins kynnt sbr. 30. gr. skipulagslaga
 - Gengið frá breytingartillögu.
 - Kynning; opið hús/almennur fundur.
- Skipulagstillaga afgreidd af sveitarstjórn til auglýsingar
- Tillaga að breytingu á aðalskipulagi send Skipulagsstofnun til yfirferðar
- Auglýsing, 6 vikna athugasemdafrestur
 - Yfirferð athugasemda
 - Tillögur um afgreiðslu athugasemda
- Samþykkt sveitarstjórnar
- Staðfesting Skipulagsstofnunar á breytingu á aðalskipulagi og auglýsing um gildistöku í B-deild Stjórnartíðinda.

5.2 TÍMAÁÆTLUN

Stefnt er að því að tillaga að breytingu á aðalskipulagi Dalvíkurbyggðar verði auglýst í desember 2023. Gert er ráð fyrir að breyting á aðalskipulagi taki gildi í febrúar/mars 2024.

3. mynd. Skipulagsferli, skýringarmynd.

5.3 UMSAGNARADILAR

- Skipulagsstofnun
- Umhverfisstofnun
- Minjastofnun
- Heilbrigðiseftirlit Norðurlands eystra
- Fiskistofa
- Vegagerðin
- Norðurorka
- Aðliggjandi sveitarfélög
 - Hörgársveit
 - Sveitarfélagið Skagafjörður
 - Fjallabyggð
- Svæðisskipulagsnefnd Eyjafjarðar
- Veiðifélag Svarfaðardalsár

5.4 ÁBENDINGAR OG ATHUGASEMDIR VEGNA LÝSINGAR

Skipulagslýsing verður send umsagnaraðilum, kynnt með auglýsingum í blöðum og dreifiritum, á vef sveitarfélagsins <https://www.dalvikurbyggd.is/> og verður hún aðgengileg á skrifstofu Dalvikurbyggðar, Ráðhúsinu á Dalvík.

Á kynningartíma lýsingarinnar er óskað eftir ábendingum, sjónarmiðum og athugasemdum um fyrirhugaða skipulagsvinnu frá almenningi og umsagnaraðilum. Þar sem um er að ræða mat tveggja skipulagskosta eru sjónarmið um staðsetningu starfseminnar vel þegin.

Ábendingar skulu vera skriflegar og merktar **Aðalskipulag – breyting, Grund** og skal nafn sendanda, kennitala og heimilisfang koma fram. Þær skal senda á:

- Dalvikurbyggð
Ráðhúsi
620 Dalvík
- eða á netfangið dalvikurbyggd@dalvikurbyggd.is

Ábendingum og athugasemdum við skipulagslýsingu verður ekki svarað formlega á þessu stigi. Þær verða hins vegar hafðar til hliðsjónar og leiðbeiningar eftir því sem við á við gerð skipulagstillögunnar. Hægt verður að gera formlegar athugasemdir þegar skipulagstillagan verður auglýst.

Kynningartími skipulagslýsingar og skilafrestur ábendinga kemur fram í auglýsingu og á vefsíðu Dalvikurbyggðar (<https://www.dalvikurbyggd.is/>).